

De eerste Alix aflevering #46

Reis 100 jaar terug in de tijd

Vakgebied: Geschiedenis

Thema: Hoe anders was Nederland in 1926?

Duur: 60-75 minuten

Doelgroep: Groep 7/8

Kerdoelen:

- 51: De leerlingen leren gebruik te maken van historische bronnen.
- 52: De leerlingen leren over kenmerkende aspecten van verschillende tijdvakken.
- 53: De leerlingen leren veranderingen en overeenkomsten tussen vroeger en nu herkennen en verklaren.

LESDOEL

De leerlingen onderzoeken hoe het dagelijks leven in Nederland er honderd jaar geleden uitzag en kunnen verklaren waarom Alix zich zo vreemd voelde toen zij in 1926 terechtkwam.

VOORBEREIDING

- Lees het fragment waarin Alix in 1926 aankomt.
- Verzamel historische bronnen (foto's, advertenties, kranten, schoolplaten, oude gebruiksvoorwerpen).
- Grote vellen papier (A2 of A3).

INSTRUCTIE

Voorkennis activeren

Vertel:

"Alix denkt dat ze onderweg is naar het politiebureau. Maar ineens is alles verdwenen. Niet alleen de gebouwen zijn anders, ook de mensen, de kleding, het verkeer en zelfs de manier waarop mensen met elkaar omgaan."

Vraag vervolgens:

Welke dingen zouden jou direct verraden als je ineens in 1926 terechtkwam?

Denk aan:

- taalgebruik
- telefoon
- kleding
- geld
- gedrag
- kennis

Doel

"Vandaag onderzoeken we hoe Nederland er honderd jaar geleden uitzag. Aan het einde van de les begrijpen jullie veel beter waarom Alix zich meteen een vreemde voelde."

Uitleg en demonstratie

Introduceer 1926 niet alleen als "vroeger", maar als een wereld met andere gewoontes.

Bespreek bijvoorbeeld:

Wonen

- kleinere huizen
- kolenkachel
- geen centrale verwarming

School

- veel strenger
- nette kleding
- schrijven met kroontjespen
- veel uit het hoofd leren

Werk

- veel handwerk
- kinderen hielpen vaak thuis mee

Vervoer

- fietsen
- paard en wagen
- eerste auto's waren bijzonder

Vrije tijd

- buiten spelen
- lezen
- radio was bijzonder

Communicatie

- brieven
- telegram
- vaste telefoon was luxe

Laat steeds historische foto's of advertenties zien.

Bespreek steeds:

Waarom was dit toen heel normaal?

Begeleide inoefening

Schrijf op het bord:

Nu	1926	Hoe is dit verschil ontstaan?
Bijvoorbeeld:		
Smartphone	→ Brief	→ Technologische ontwikkeling
Auto voor iedereen	→ Bijna alleen rijke mensen	→ Industrie stond nog aan het begin
Stemrecht voor iedereen	→ alleen mannen mochten stemmen	→ Ontwikkeling van de democratie

Zo leren leerlingen niet alleen verschillen zien, maar ook verklaren.

VERWERKING 1 - HISTORISCHE MUURKRANT

De leerlingen maken in groepjes een muurkrant met als titel:
Welkom in Nederland in 1926

Iedere groep onderzoekt één onderdeel.

Bijvoorbeeld:

- School
- Wonen
- Vervoer
- Vrije tijd
- Mode
- Werk
- Communicatie

Ze verwerken:

- historische afbeeldingen
- korte uitleg
- opvallende weetjes
- vergelijking met nu
- één vraag voor de klas

Succescriteria voor de muurkrant:

- Heeft een duidelijke titel
- Bevat minimaal vijf historische feiten
- Gebruikt minimaal drie afbeeldingen
- Laat minstens vijf verschillen met nu zien
- Legt uit waarom die verschillen bestaan
- Bevat een leuke "Wist je dat...?"
- Is overzichtelijk en aantrekkelijk vormgegeven

Aan het einde lopen de leerlingen langs elkaars muurkranten alsof ze een museum bezoeken.

VERWERKING 2 - DAGBOEK VAN EEN TIJDREIZIGER

De leerlingen schrijven een dagboek alsof zij — net als Alix — wakker worden in 1926.

Beginzin:

- *Lief dagboek, vandaag gebeurde iets ongelooflijks...*

In het verhaal verwerken ze:

- Wat ze als eerste zien.
- Wie ze ontmoeten.
- Wat hen verbaast.
- Waar ze moeite mee hebben.
- Wat ze juist mooi vinden.
- Hoe ze proberen zich aan te passen.

Succescriteria van het dagboekfragment:

- Is geschreven in de ik-vorm.
- Bevat minimaal 400 woorden.
- Beschrijft minimaal vijf kenmerken van 1926.
- Laat gevoelens zien.
- Bevat historische details.
- Maakt duidelijk waarom deze tijd anders is dan nu.

EVALUATIE & REFLECTIE

Bespreek:

- Welk onderdeel van 1926 vond jij het meest bijzonder?
- Zou jij er een week kunnen wonen?
- Welke uitvinding zou jij het meeste missen?
- Waarom denk je dat Anna Woltz juist voor 1926 heeft gekozen?

Sluit af met de koppeling naar het boek:

"Alix reist niet alleen honderd jaar terug in de tijd. Ze moet ook leren denken als iemand uit die tijd. Dat maakt haar avontuur veel spannender dan alleen een reis naar vroeger."

Differentiatie

- Makkelijker: Werk met bronkaarten waarop al korte informatie staat.
- Moeilijker: Laat leerlingen onderzoeken:
 - Welke drie uitvindingen tussen 1926 en nu hebben ons leven het meest veranderd?
 - Ze onderbouwen hun keuze met historische argumenten.

FOTO'S & ADVERTENTIES

